

واکسن BCG (**Bacille Calmette- Guérin**)

این واکسن از شما در برابر سل محافظت می کند. در واقع شکل ضعیف شده میکروب سل است که بیماری را نیست. با ایجاد سیستم ایمنی، بدن را تقویت می کند تا با بیماری سل مبارزه کند. اگرچه BCG از افراد در برابر بیماری سل محافظت می کند اما این بدان معنا نیست که هر کسی واکسن را دریافت کند در ایمنی کامل است.

از زمان تغییر در برنامه BCG در سال 2005، BCG دیگر به صورت معمول در مدارس راهنمای بریتانیا به کودکان تزریق نمی شود. برنامه جدیدی که هدف آن محافظت از نوزادان، کودکان و نوجوانانی است که در معرض خطر سل (TB) قرار دارند جایگزین برنامه قبلی شده است.

چه کسانی به BCG نیاز دارند؟

وزارت بهداشت موارد زیر را پیشنهاد می کند:

- تمامی نوزادان زیر 12 ماه که در مناطقی که موارد شناخته شده سل زیاد است (یعنی بیش از 40 مورد سل در سال در هر 100000 نفر) متولد شده اند یا در این مناطق زندگی می کنند. والدین یا پدربزرگ و مادربزرگشان در کشوری به دنیا آمده اند که در آنجا موارد شناخته شده سل زیاد است. اگر فرزندان در زمرخ افرادی است که در بالا توصیف شدند. قابله یا ویزیتور سلامت شما می بایست به صورت اتوماتیک شرایط دریافت BCG را برایتان فراهم کند. اگر پرسشی دارید آن را با این افراد مطرح کنید.

- کودکانی که سن بالاتری دارند و BCG دریافت کرده اند. در زمینه خطر ابتلا به سل معاینه می شوند. آزمایش هایی را انجام می دهند و در صورت لزوم واکسن دریافت می کنند. منظور از خطر ابتلا به سل این است که یا فرد اهل کشوری باشد که در آنجا موارد شناخته شده ابتلا به سل زیاد است و یا والدین یا پدربزرگ و مادربزرگش در چنین کشوری به دنیا آمده اند.

اگر فکر می کنید که فرزندان در حد زیادی در خطر ابتلا به سل قرار دارد و واکسن دریافت نکرده است، لطفا موارد با ویزیتور سلامت، پرستار یا پزشک عمومی (*GP*) خود مطرح کنید تا از هماهنگ کننده امور ایمنی

(*Immunisation Co-ordinator*) منطقه تان مشاوره دریافت کنید.

گروه های خاص دیگری وجود دارند که ممکن است تا حد زیادی در خطر ابتلا به سل قرار داشته باشند.

- بستگان یا دوستان نزدیک افرادی که به بیماری سل ریوی مبتلا هستند.** اگر جزء این دسته از افراد هستید، مرکز خدمات سلامت عمومی منطقه تان شما را شناسایی کرده و با شما تماس خواهد گرفت.
- گروه های حرفه ای (شغلی) مانند افرادی که در مراکز درمانی، مراقبت از سالمندان، مسافرخانه های مخصوص افراد بی خانمان و پناهندگان، آزمایشگاه ها، زندان ها و مراکز دامپزشکی کار می کنند.** اگر در یکی از این گروه ها جای می گیرید، کمتر از 35 سال سن دارید (تحقیقات نشان می دهد BCG بر افراد بالای 35 سال تاثیر کمتری می گذارد) و قبلا این واکسن را دریافت نکرده اید. جهت دریافت آن می بایست با دفتر بهداشت شغلی پرسنل محل کارتان تماس بگیرید.
- افرادی که زیر 16 سال سن دارند و قرار است به مدت بیش از سه ماه در یکی از مناطق کشوری که موارد شناخته شده سل در آنجا زیاد است زندگی کنند.** اگر در این گروه جای می گیرید و قبلا واکسن را دریافت نکرده اید، احتمالا به BCG نیاز دارید. اما بعید است بتوانید آن را از طریق NHS دریافت کنید، ممکن است لازم باشد BCG مخصوص سفر را از کلینیک های خصوصی دریافت کنید. جزئیات بیشتر را در پایین ببینید.

اما من BCG می خواهم، بازهم می توانم آن را دریافت کنم؟

اگر در یکی از طبقه بندی های فوق جای نمی گیرید، BCG به شما ارائه نمی شود و از طریق NHS نمی توانید آن را دریافت کنید.

BCG مخصوص سفر

معمولا BCG در طرح واکسیناسیون سفر ارائه نمی شود.

به کودکانی که زیر 16 سال سن دارند و قرار است به مدت بیش از سه ماه در یکی از مناطق کشوری که موارد شناخته شده سل در آنجا زیاد است زندگی کنند و BCG دریافت نکرده اند پیشنهاد می شود تا آزمایش پوست انجام دهند تا مشخص شود که به BCG نیاز دارند یا خیر.

معمولا BCG مخصوص سفر و آزمایش های مربوط به آن را می بایست به صورت خصوصی دریافت کنید. برخی کلینیک های مسافرتی این خدمات را به صورت خصوصی ارائه می دهند اما نرخ هایشان متفاوت است و بد نیست قبل از مراجعه حضوری با آنها تماس تلفنی داشته باشید و هزینه ها را از قبل بدانید. کلینیک های مسافرتی MASTA در سراسر بریتانیا یافت می شوند و برخی از آنها، البته نه همه آنها، BCG را ارائه می دهند. با مراجعه به وب سایت انها به آدرس www.masta.org می توانید نزدیکترین کلینیک به محل زندگی تان را پیدا کنید.

اگر در لندن زندگی می کنید، کلینیک هایی که Medicentre نام دارند و در اغلب ایستگاه های بزرگ راه آهن مستقر هستند نیز BCG را ارائه می دهند. آدرس وب سایت آنها www.medicentre.co.uk است و می توانید از طریق شماره تلفن 0870 600 0870 با آنها تماس بگیرید. اگر در یافتن کلینیکی که خدمات BCG ارائه می کند مشکلی داشتید با TB alert به شماره تلفن 0845 456 0995 تماس بگیرید تا اطلاعات بیشتری در اختیارتان قرار گیرد.

سل چیست؟

سل یا Tuberculosis که مخفف آن TB است یک بیماری مسری است که اغلب در ریه ها ایجاد می شود اما می تواند بر اعضای دیگر بدن نیز تاثیر بگذارد. سل فعال در یک دوره درمانی که حداقل 6 ماه طول می کشد قابل درمان است. تنها بیماری سل ریه یا گلو است که مسری است و حتی ظرف مدت دو هفته از مصرف دارو قابلیت سرایت بیماری به دیگران از بین می رود.

چگونه فرد به سل مبتلا می شود؟

وقتی فرد مبتلا به سل مسری از گلو یا ریه سرفا یا عطسه می کند، میکروب ها به صورت ذرات کوچکی در هوا پخش می شوند و افراد دیگر ممکن است آنها را تنفس کنند. افرادی که وقت زیادی را با فرد مبتلا سپری می کنند (اغلب اوقات همسر فرد، و اعضای دیگر خانواده، یا به ندرت همکارانی که در نزدیکی این فرد کار می کنند) بیش از دیگران در معرض ابتلا به بیماری قرار دارند. بسیار بعید است که فردی در مکانهایی مانند اتوبوس یا قطار به بیماری سل مبتلا شود چرا که برای آنکه فردی در معرض ابتلا قرار بگیرد لازم است وی حداقل ساعت ها با فرد دارای بیماری مسری در تماس باشد. سل از طریق تف انداختن یا استفاده وسایل مشترک منتقل نمی شود.

در بریتانیا، افراد زیر بیش از دیگران در معرض خطر ابتلا به سل قرار دارند:

- افرادی که مدت زیادی با فرد مبتلا به سل در تماس بوده اند؛
- افرادی که در مکان هایی که سل هنوز شایع است زندگی کرده اند؛
- افرادی که سیستم ایمنی بدنشان توسط HIV یا دیگر عوامل بیماری را تضعیف شده است؛

- افرادی که مشکلات اجتماعی،سلامت آنهارابه‌صورت‌مزمن‌ضعیف کرده‌است‌مانندبی‌خانمان‌ها،معتادان‌به‌الکل‌و‌مواد‌مخدر.

همچنین احتمال ابتلای نوجوانان و سالخوردگان در مقایسه با بقیه افراد جامعه بیشتر است.

تفاوت زیادی میان بیماری مسری و فعال وجود دارد؛ ممکن است بیماری به افراد سرایت کند اما آنها را بیمار نکند (این حالت را عفونت سل پنهان می نامند) چراکه سیستم ایمنی بدن اغلب افراد می تواند از فعال شدن باکتری ها جلوگیری کند. فقط سل فعال است که به صور بالقوه می تواند به دیگران سرایت کند.

هنگامی که سن کمتری داشتیم واکسن BCG دریافت نکرده ام – آیا اکنون که موارد سل در بریتانیا در حال افزایش است باید واکسن بزنم؟

قبل از سال 2005 که برنامه واکسیناسیون BCG در مدارس تعطیل شد، اغلب ما واکس BCG را در حدود 13 سالگی در مدرسه دریافت می کردیم، اگر واکسن را دریافت نکرده اید (حدود 30٪ از ما دریافت نکرده ایم)، واکسیناسیون در حال حاضر چندان مفید نخواهد بود. گفته می شود که BCG تنها حدود 15 سال کارایی دارد و تحقیقات نشان می دهد که اگر برای بار دوم تزریق شود تاثیر اندکی خواهد داشت و تاثیر آن برای افراد بالای 35 سال بسیار کم خواهد بود. خطر ابتلا به سل برای اغلب افراد هنوز اندک است و بهترین راه پیشگیری از سل درمان افرادی است که در حال حاضر مبتلا به این بیماری هستند که در نتیجه آن از شیوع و گسترش بیماری جلوگیری می شود.

سل (TB) و واکسن BCG

TB Alert یک موسسه خیریه منحصر به فرد است که سطح آگاهی در مورد سل را در سراسر جهان بالا می برد.

ما از پروژه های درمانی در بریتانیا و کشورهای در حال توسعه حمایت می کنیم تا اطمینان حاصل کنیم که همه بیماران اطلاعات و درمان مناسب را دریافت می کنند، با حمایت شما می توانیم تاثیری مثبت و فراگیر در کل جهان بر سل داشته باشیم و جان افراد بیشتری را نجات دهیم.

TB Alert,
Community Base,
113 Queens Road,
Brighton BN1 3XG
تلفن: 01273 234030

جهت کسب اطلاعات بیشتر یا دریافت نسخه هایی از این بروشور لطفا با 01273 234 770 (فقط ساعات اداری) تماس بگیرید.

جهت اهدای کمکهای مالی و داوطلبانه جهت یاری رساندن به TB Alert لطفا با 01273 234 784 (فقط ساعات اداری) تماس بگیرید.

یا به وب سایت ما به آدرس www.tbalert.org مراجعه نمایید.

نشانه های متداول بیماری سل ریوی عبارتند از:

- سرفه هایی که بیش از سه هفته به طول بیانجامند، داروهای معمولی آنها را برطرف نکنند و مدام تشدید شوند
- تب (دمای بالای بدن)
- تعرق در شب به گونه ای که باید تشک و لباس ها را تعویض کرد
- کاهش وزن بدون هیچ دلیل خاص
- خستگی زیاد (انرژی کم بدن یا خستگی مفرط)
- غدد متورم
- خون بالا آوردن (این حالت به ندرت رخ می دهد اما نیاز به مشاوره پزشکی فوری دارد)

همه این نشانه ها ممکن است علائم بیماری های دیگری باشند، اما اگر سه مورد یا بیشتر را در خودتان مشاهده کردید و نگران هستید می بایست با پزشک یا پرستاری در کلینیک یا مرکز درمانی منطقه تان صحبت کنید.

ممکن است جای زخم گرد مانندای در بالای بازوی تان باقی بماند. حدود شش هفته طول می کشد تا BCG در مقابل سل سیستم ایمنی ایجاد کند.

پس از تزریق واکسن BCG تا 3 ماه هیچ واکسن دیگری نباید در آن بازو تزریق شود. در حالت ایده آل، BCG را می توان همزمان با دیگر واکسن های زنده تزریق کرد (واکسن های زنده عبارتند از BCG، سرخک، اوریون، MMR و روبلا). با این وجود، اگر همه شان را با هم تزریق نکنید، پیشنهاد می شود فاصله ای 4 هفته ای را میان تزریق واکسن های زنده رعایت کنید.

قبل از آزمایش پوست یا دریافت واکسن BCG، پزشک یا پرستار تان را در جریان موارد زیر قرار دهید

- ابتلا به HIV مثبت
- بیماری های خطرناک
- سابقه قبلی ابتلا به سل یا ابتلا در حال حاضر
- استفاده از استروئید
- اگر نتیجه آزمایش پوست TB در گذشته مثبت بوده است
- دریافت واکسن زنده ظرف 4 هفته گذشته
- سابقه دریافت واکسن BCG
- حاملگی یا شیردهی
- دمای بالای بدن یا تب
- تب غدد یا هرگونه عفونت ویروسی دیگر
- شرایط نامناسب پوست و بیماری های پوستی

حتما سابقه دریافت واکسن BCG را برای معالجات پزشکی تان در آینده در جایی ثبت کنید.

واکسیناسیون BCG چگونه انجام می شود؟

ابتدا آزمایش پوست انجام می شود تا واکنش سیستم ایمنی بدن در برابر باکتری سل بررسی شود. اغلب اوقات برای کودکان زیر 6 سال، نیازی به انجام آزمایش قبل از واکسیناسیون وجود ندارد مگر آنکه با فرد مبتلا به سل مسری تماس مستقیم و نزدیک داشته اند یا بیش از سه ماه در کشوری زندگی کرده اند که آمار مبتلایان به سل در آن کشور بالاتر است. در آزمایش پوست که آزمایش Mantoux نام دارد تزریق کوچکی به لایه های فوقانی پوست انجام می شود. ممکن است اندکی احساس درد داشته باشید اما درد مدت زیادی باقی نمی ماند. همچنین ممکن است از دو نوع آزمایش خون یا آزمایشهای دیگر کمک گرفته شود.

فرد می بایست چند روز پس از انجام آزمایش به کلینیک مراجعه کند تا عکس العمل پوستش نسبت به تزریق بررسی شود و در صورتیکه نتیجه آزمایش پوست منفی باشد ممکن است حداکثر ظرف سه ماه، واکسن BCG به فرد تزریق شود. در واکسیناسیون، عملیات تزریق به قسمت بالایی بازو انجام می شود. ممکن است در ابتدا نقطه کوچکی بر روی پوست ایجاد شود که باید پس از 4-6 ساعت از بین برود.

پس از انجام تزریق BCG چه اتفاقی می افتد؟

محل تزریق تا چند روز کمی ملتهب است اما چیز مهمی نیست و در این حالت نیازی به نگرانی وجود ندارد. بعید است که التهاب ایجاد شده باعث شود که فرد بیمار شود یا تب کند.

پس از حدود دو هفته یک برآمدگی در محل تزریق نمایان می شود. ممکن است این برآمدگی به نقطه ای کوچک یا زخم تبدیل شود که از آن مایع تراوش می کند. لطفا این برآمدگی را فشار ندهید. آن را در معرض هوا قرار دهید چرا که کمک می کند تا زودتر بهبود یابید. اگر زخم تان پوسته پوسته شده سعی کنید آن را نخرائید و فشار ندهید. گاهی اوقات ممکن است لازم باشد تا با کمک یک پوشش خشک از آن محافظت کنید، استحمام، شستشو و شنا را مطابق معمول انجام دهید اما هنگام خشک کردن محل برآمدگی، کاملا دقت داشته باشید. ممکن است از زمان دریافت واکسن تا زمان بهبودی کامل 8 هفته طول بکشد.